

Verdonk

leerlingen die juist kennis zouden moeten maken met autochtone kinderen.

Uit het inspectierapport blijkt dat islamitische scholen voor een deel jongens en meisjes gescheiden houden. Soms moeten zij zelfs door verschillende deuren de school binnen. Dat is toch niet in overeenstemming met de Nederlandse normen en waarden van emancipatie en gelijkheid van mannen en vrouwen. Daarop krijg ik graag het commentaar van de minister.

Op de islamitisch scholen zitten heel weinig kinderen met een ander geloof, wat ook niet bevorderlijk is voor tolerantie, respect en kennis maken met andere culturen. Ook daarop krijg ik graag het commentaar van de minister.

Minister Verdonk: Voorzitter. Ik ben het met mevrouw Vergeer eens dat het niet uitmaakt of je een zwarte rooms-katholieke school hebt, een zwarte islamitische school of een zwarte protestantse school, want uit integratieoptiek streef ik daar niet naar. Uit integratieoptiek moet je ervoor zorgen dat verschillende mensen vanuit verschillende bevolkingsgroepen met elkaar omgaan. Dat geldt zeker voor kinderen.

Mevrouw Vergeer zegt dat het gescheiden houden van jongens en meisjes op islamitische scholen niet overeenkomt met de Nederlandse normen en waarden. Er zijn altijd scholen geweest waar meisjes en jongens apart zitten. Het gaat om de inhoud van het onderwijs op dat moment. Ik zal daarop terugkomen in de integratiebrief, want ik ben er ook heel benieuwd naar.

Er zitten op de islamitische scholen alleen maar kinderen met het islamitische geloof, zo zegt mevrouw Vergeer. Uit integratieoptiek gaat het mij erom zoveel mogelijk mensen met verschillende achtergronden bij elkaar te brengen om ervoor te zorgen dat wij onze doelen op het gebied van integratie bereiken, namelijk dat men Nederlands spreekt en dat men kennis heeft van en leeft naar de basale normen en waarden.

Mevrouw Van Nieuwenhoven (PvdA): Voorzitter. Ik wil de minister van Financiën vragen waarom het hem zoveel moeite kost om te herhalen wat hem kennelijk zo makkelijk uit de mond rolde in het

VVD-congres toen hij sprak over islamitische scholen.

Ik wil de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vragen of zij het zowel inhoudelijk als procedureel 100% eens is met alles wat minister Zalm vanmiddag in de Kamer heeft gezegd.

Minister Zalm: Voorzitter. Wilt u nu dat ik de integrale tekst van mijn toespraak voorlees?

Mevrouw Van Nieuwenhoven (PvdA): De minister begrijpt heel goed wat ik bedoel.

Minister Zalm: Het is inderdaad mijn rotsvaste overtuiging dat islamitische scholen slecht zijn voor de integratie. Bedoelt u dat bijvoorbeeld?

Mevrouw Van Nieuwenhoven (PvdA): Ja.

Minister Zalm: Ja, dat is mijn overtuiging. Ik weet ook dat artikel 23 van de Grondwet het niet mogelijk maakt om scholen op grond van hun religieuze karakter te verbieden. Dat zou ik ook niet willen.

Mevrouw Van Nieuwenhoven (PvdA): Waarom zegt u dat dan?

Minister Zalm: Mijn probleem met de islamitische scholen zit niet in het godsdienstige karakter. Door de doelgroep die men aanspreekt is er per definitie een verzameling achterstandskinderen op een school. Dat is mijn probleem.

Minister Van der Hoeven: Voorzitter. De minister van Financiën heeft uitdrukkelijk aangegeven dat hij geen bezwaar heeft tegen religieus onderwijs. Hij heeft ook uitdrukkelijk aangegeven dat de oplossingen moeten worden gezocht binnen het huidige artikel 23 van de Grondwet. Dat onderschrijf ik. Ik heb gezegd – daarbij vind ik de heer Zalm aan mijn zijde – dat het erom gaat achterstanden aan te pakken en integratie te bevorderen. Ik heb u toegezegd dat ik in mijn reactie op het advies van de Onderwijsraad over artikel 23 op al die onderwerpen terugkom.

Mevrouw Van Nieuwenhoven (PvdA): De minister van Financiën suggereert dat een islamitische school sowieso een verzameling van achterstandskinderen is. Bent u het ook daarmee 100% eens?

Minister Van der Hoeven: Laat ik even over de feitelijke situatie spreken. De islamitische scholen hebben een achterstandspercentage – het betreft de 1.9-leerlingen – dat varieert tussen de 95 en 100.

Mevrouw Van Nieuwenhoven (PvdA): Zijn er geen andere scholen in Nederland waar dat ook voorkomt?

Minister Van der Hoeven: Een groot aantal, honderden RK-scholen, PC-scholen en openbare scholen zitten in diezelfde situatie. Dat is de feitelijke situatie. De vraag is op welke manier je ervoor gaat zorgen dat integratie bevorderd wordt. Daar hebben wij het over en daar gaan wij oplossingen voor zoeken. Het is goed om de diverse oplossingsrichtingen te bekijken op hun waarde, haalbaarheid en beleidsmatige consequenties. Namens het kabinet zal ik daarover bij de Kamer terugkomen.

Vragen van het lid Van Haersma Buma aan de minister van Justitie over de financiering van illegale activiteiten door legale dierenbeschermingsorganisaties.

□

De heer **Van Haersma Buma (CDA):** Voorzitter. Afgelopen zaterdag stond er in NRC Handelsblad een onthullend artikel over de verwevenheid van organisaties die zich op een legale manier vredelievend bezighouden met het welzijn van dieren en illegalen die zich op een criminele manier denken bezig te houden met de bescherming van dieren. In het artikel komen mensen aan het woord die enigszins trots vertellen wat zij in de jaren tachtig allemaal wel niet hebben gedaan wat tegen de wet was. Voor zover zij over die tijd spraken, is dat laf, want het is niet meer te vervolgen. Er kwam ook een activist aan het woord die zei wat hij nog gaat doen. Hij wil nog weer klappen gaan uitdelen, bijvoorbeeld aan de minister van LNV, omdat hij het honden- en kattenbesluit wilde intrekken. De activist: "Wie dat doet, is voor mij de vijand. Die verdient het een klap te worden toegebracht." Tot slot geeft het artikel een doorkijkje in de financiering van illegale activiteiten door legale organisaties, soms zonder dat ze het wisten, maar het ging wel om

Van Haersma Buma

gesubsidieerde organisaties die subsidiegeld uiteindelijk indirect doorsluisden naar deze clubs. Ik stel de minister van Justitie daarover vier vragen.

Is het samenstel van de gepresenteerde feiten in het artikel voor de minister aanleiding om nader onderzoek te doen of strafrechtelijke feiten geconstateerd kunnen worden in wat er gedaan is en wat men nog wil gaan doen?

Is de minister bereid te onderzoeken of legale organisaties als de Dierenbescherming uiteindelijk geld, misschien via lokale afdelingen, hebben doorgesluisd om illegale activiteiten, sabotageacties te kunnen subsidiëren?

Wil hij daarbij ook onderzoeken of dit misschien nog steeds gebeurt? Er zijn vele organisaties en uit verschillende recente publicaties weten wij dat de grens tussen de boven- en de onderwereld van dierenactivisten schimmig is.

Is de minister bereid om, wanneer subsidiegeld is gebruikt voor deze illegale activiteiten, dat van die organisaties terug te vorderen?

Minister **Donner**: Voorzitter. Er wordt verwezen naar een artikel in de NRC van afgelopen zaterdag. De heer Van Haersma noemt het onthullend, maar het was een samenstel van vermoedens, suggesties en horen zeggen.

In de eerste plaats is de inhoud van het artikel bekeken door het openbaar ministerie of er aanleiding is voor een strafrechtelijk onderzoek. Vooral nog is de conclusie dat dit artikel daarvoor geen grond bevat.

De heer Van Haersma vraagt om een onderzoek of er gelden zijn doorgesluisd. Ik wijs erop dat de Dierenbescherming zelf bezig is met een onderzoek naar hoe het in het verleden met de gelden is gegaan en hoe het op dit moment gaat. Dat zou ik willen afwachten voordat ik eventueel besluit tot nader onderzoek.

In de derde plaats merk ik op dat, zeker als de Dierenbescherming ermee bezig is, het vraagpunt of het geld eventueel teruggevorderd kan worden pas dan aan de orde is, en dat in de eerste plaats aan de Dierenbescherming zelf is.

Relevant is verder wat er op dit moment gebeurt. Enkele maanden geleden heb ik daarover al overleg

gehad met de Kamer. Wat daar gezegd is, staat nog steeds, namelijk dat wij dierenactivisme en dit soort organisaties serieus nemen. Op dit moment vindt de criminaliteitsbeeldanalyse plaats, in het kader waarvan zaken zoals de onderhavige worden betrokken. Onlangs is er door het openbaar ministerie een aanwijzing uitgegaan dat waar er acties zijn, er een gerichtere reactie moet komen. Ik hoop de Kamer komend voorjaar verder in te lichten over de stand van zaken op het punt van dierenactivisme.

De heer **Van Haersma Buma** (CDA): Voorzitter. Ik dank de minister voor zijn beantwoording en met name voor het feit dat het OM meteen heeft nagegaan of het desbetreffende artikel rechtstreeks aanleiding was voor nadere activiteiten. Overigens blijft wat mij betreft overeind dat gelet op wat aangekondigd wordt, alertheid van het openbaar ministerie vereist is.

Verder heeft de minister ten aanzien van de financiering gezegd dat het hierbij een zaak van de Dierenbescherming en eventuele andere organisaties betreft. Dat is op zichzelf waar, maar het is mogelijk wel belastinggeld. En als dat laatste zo is, komen wij aan bod. Is de minister bereid om in ieder geval de Dierenbescherming te helpen bij het onderzoek en de Kamer in het voorjaar te informeren, zodanig dat wij er van uit mogen gaan dat het niet zo is dat subsidiegeld terechtgekomen is bij illegale activisten?

Minister **Donner**: Ik zal mij zonder meer op de hoogte laten houden van de resultaten van het onderzoek van de Dierenbescherming en ik zeg toe dat ik de Kamer daarover in het voorjaar zal rapporteren. Wat betreft de vraag of er teruggevorderd kan worden, antwoord ik dat eerst moet blijken of het belastinggeld betreft die gebruikt zijn. Daarop kan ik nu dus geen algemeen antwoord geven.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter. Ook de fractie van GroenLinks wijst gewelddadig dierenactivisme af en vindt dat dit bestrijden moet worden. Wel menen wij dat de ontwikkelingen in de juiste proporties moeten worden gezien. Ik zou de volgende vraag aan de minister willen voorleggen. De Dierenbescherming is met eigen gelden bezig met acties ter bevorde-

ring van het dierenwelzijn. Is in die zin de vraag die de heer Van Haersma Buma aan de minister voorlegt niet een vraag waarop hij nu reeds kan antwoorden dat het niet aan de orde kan zijn dat hij geldstromen van die organisatie gaat onderzoeken om te bezien of er ergens belastinggeld blijft hangen?

Minister **Donner**: Voorzitter. De eerste vraag is of en op welke wijze gelden niet in het kader van de doelstelling van de Dierenbescherming zijn besteed. De tweede vraag is hoe het zit met de geldstromen en de inkomsten van de Dierenbescherming zelf. Als het eigen middelen betreft, is het geen kwestie van belastinggeld. Wij praten nu alleen maar over berichten, vermoedens en beweringen over wat er in de jaren tachtig is gebeurd. Zelfs als het overheidsgeld zou betreffen, kan ik niet terugvorderen op basis van de jaren tachtig. Ten aanzien van wat er nu plaatsvindt, zal ik eerst meer informatie moeten hebben voordat ik er wat zinnigs over kan zeggen.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Kan de minister de Kamer berichten welke dierenorganisaties hoeveel geld krijgen van de overheid en hoeveel dat is sinds de jaren tachtig? Het zou natuurlijk heel kwalijk zijn als blijkt dat overheidsgeld gebruikt is om deze illegale activiteiten te financieren.

Minister **Donner**: Ik wil deze vraag ook gaarne doorgeleiden aan mijn collega van het ministerie van Landbouw. Dat is namelijk het ministerie waar de subsidiestromen meestal vandaan komen. Ik meen overigens dat wij het wat moeten inperken. Ik ga er althans van uit dat u niet bedoelt het Productschap voor Vee en Vlees.

Mevrouw **Griffith** (VVD): Ik bedoel de gewone, legale dierenorganisaties, waarvan nu blijkt dat zij waarschijnlijk geld gebruiken voor de financiering van illegale activiteiten.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter. Dit gaat gewoon te ver...

De **voorzitter**: De procedure van het vragenuur laat geen interruptie toe.

De heer **Van der Ham** (D66): Voorzitter. Ook de D66-fractie heeft met grote verbazing kennisgenomen

Donner

van het artikel. Het is zeer kwalijk dat een aantal organisaties denkt, op die wijze de rechten van dieren te bevorderen, want het tegendeel is het geval. Het is kwalijk dat op die wijze aandacht voor dit soort onderwerpen wordt gevraagd. Dierrechten zijn bijzonder belangrijk, maar zij mogen nooit via een criminele slag worden verkregen. De minister heeft toegezegd, onderzoek te zullen doen naar aanleiding van de uitspraken in de krant, maar begrijp ik hem goed dat hij op dit moment geen aanwijzingen heeft dat grote dierenorganisaties aanleiding geven tot dit soort criminele activiteiten?

Minister **Donner**: Het artikel zelf geeft daartoe geen aanwijzingen. Daarin wordt over het verleden gesproken en over wat eventueel in de toekomst geldt. In reactie op de vraag van mevrouw Griffith: ik krijg zojuist door dat het ministerie van Landbouw een bescheiden subsidie verleent aan de Dierenbescherming, specifiek bedoeld voor de inspectie. De besteding daarvan wordt streng gecontroleerd. Ik weet overigens dat ik hiermee haar vraag niet geheel beantwoord, maar de aanwending van die gelden wordt in ieder geval gecontroleerd.

De **voorzitter**: Waarmee mevrouw Vos toch indirect een antwoord heeft gekregen op haar vraag tussendoor.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, te behandelen donderdag bij het begin van de vergadering:
- het wetsvoorstel Partiële herziening PKB Waddenzee 1993 (29227);
- het wetsvoorstel Vierde partiële herziening van het Structuurschema Buisleidingen (SBUI 1985) Verlenging Structuurschema Buisleidingen (28743).

Naar verwachting zijn dit hamerstukken.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Bos.

De heer **Bos** (PvdA): Voorzitter. Tijdens de algemene politieke beschouwingen heeft de minister-

president de oppositie, mijzelf inclusief, verweten, een nummer te maken van de gevolgen van het voorgenomen kabinetsbeleid voor de koopkracht van chronisch zieken en gehandicapten. Het letterlijke citaat van de minister-president in dat debat luidt als volgt: wij zullen zorgen dat de inkomensontwikkeling evenwichtig is. Iedereen zal tussen de 0 en min 1 zitten. Ik heb gesteld dat dit een evenwichtige verdeling van de pijn is. Wij doen extra zaken voor chronisch zieken, namelijk via de compensatieregeling.

Voorzitter. Vandaag heeft iedereen in de krant kunnen lezen dat die belofte van de minister-president niet meer gestand wordt gedaan door het kabinet en dat inmiddels aangenaam moet worden dat de plannen van het kabinet met name voor chronisch zieken en gehandicapten inkomensgevolgen kunnen hebben, en wel in die mate dat volgend jaar sprake kan zijn van een daling van 8%.

Voorzitter. Ik verzoek via u de minister-president om de Kamer nog voor het begin van de begrotingsbehandeling van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, morgenmiddag, een brief te doen toekomen waarin hij uitlegt hoe zijn woorden tijdens de algemene politieke beschouwingen zich verhouden tot de daden, waarvan wij dezer dagen de consequenties leren kennen.

Mevrouw **Verburg** (CDA): Voorzitter. Ik ben een beetje verbaasd over het verzoek van de heer Bos. Wij hebben juist naar aanleiding van de ontwikkeling van de koopkracht op initiatief van drie vaste Kamercommissies, te weten Financiën, VWS en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, afgesproken dat er vanmiddag een algemeen overleg plaatsvindt over het inkomensbeleid. Nu vraagt de heer Bos om nog een brief. Er wordt vanmiddag over gesproken.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Ik sluit mij aan bij wat mevrouw Verburg zei. Het streven is om om half vier een algemeen overleg over deze materie te houden.

De **voorzitter**: Het zal iets later worden, na afloop van de stemmingen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Bij dat overleg kan elke relevante vraag worden gesteld. Overigens ben ik het

met de heer Bos eens dat er iets aan de hand is.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Dat laatste lijkt mij een understatement; er is heel veel aan de hand. De beweegreden van de heer Bos begrijp ik. De Kamer heeft echter al een heleboel brieven gevraagd en gekregen. De juiste gang van zaken lijkt mij dat er vanmiddag en in de loop van de week tot zaken wordt gekomen op dit punt van de kwetsbare groepen; dat moet niet tot volgende week worden uitgesteld. Mijn fractie kan zich vinden in het vragen om een extra brief voor de behandeling van de begroting van SZW, maar vanmiddag in het algemeen overleg en later deze week bij de afronding van de begroting van VWS moet ervoor worden gezorgd dat er een adequate regeling komt voor de chronisch zieken en gehandicapten. Ik neem aan dat de heer Bos dat steunt.

De heer **Bos** (PvdA): Evenals mevrouw Verburg was ook ik verbaasd; de mensen in het land die dit straks voor hun kiezen krijgen, zullen nog meer verbaasd zijn dan wij allemaal. In het debat over de algemene politieke beschouwingen is door de minister-president zelf een belofte gedaan over de koopkrachtgevolgen van het door hem voorgenomen beleid. Ik begrijp best dat het moeilijk is om hem te vragen, vóór half vier vanmiddag uit te leggen hoe die belofte zich verhoudt tot wat wij inmiddels weten. In dat verband doe ik een schappelijk voorstel door hem de tijd te geven tot het debat morgen over de begroting van SZW. Ik blijf het relevant vinden hoe de belofte die hier door de minister-president zelf is gedaan, zich verhoudt tot wat wij dezer dagen te weten zijn gekomen.

Mevrouw **Verburg** (CDA): Het inkomensbeleid is voor de gehele Kamer, ook voor de CDA-fractie, een buitengewoon aangelegen punt.

De **voorzitter**: Ik verzoek u geen inhoudelijke discussie te voeren bij de regeling.

Mevrouw **Verburg** (CDA): Als de heer Bos een brief wil krijgen, stel ik voor om het algemeen overleg van hedenmiddag uit te stellen tot het moment waarop de Kamer die brief heeft. Anders volgt er na het